

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

№ 2287/2016 г. - ГП
гр. София, 06.07.2017 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № КП-727-00-2
дата 06.07.2017 г.

ДО
Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
КЪМ ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На изх. № КП-753-03-22/16.06.2017г.

СТАНОВИЩЕ

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Наказателно – процесуалния кодекс № 702-01-4, внесен от Министерски съвет на 13.06.2017г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КИРИЛОВ,

В отговор на Ваше писмо под горния номер, Ви представям настоящото становище, ведно със становището на Прокуратурата на Република България /ПРБ/, дадено в процедурата по чл. 26 – 27 от Закона за нормативните актове /ЗНА/ по проекта на Закон за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс, изготвен от Министерство на правосъдието. С второто, ПРБ е съгласувала по принцип проекта на изготвения от Министерство на правосъдието ЗИДНПК.

Настоящият законопроект № 702-01-4, внесен от Министерски съвет на 30.06.2017г., е аналогичен със ЗИДНПК, изготвен от Министерство на правосъдието с минимални различия от право – техническо естество.

Отчитаме, че са съобразени значителна част от направените бележки от ПРБ в съгласувателното становище. В Законопроекта вече не се предлагат изменения и допълнения в чл. 73, ал. 1, чл. 74, ал. 1, чл. 75а, чл. 76 и чл. 84, ал. 1 НПК относно определянето на подлежащите на обезщетение вреди и на лицата, имащи право да ги претендират. Предвидена е и кореспондираща отменителна норма в чл. 419, ал. 2 НПК, с която предметният обхват на подлежащите на отмяна по реда на възобновяването актове е съобразен с предложените изменения в глава двадесет и шеста НПК.

Основната група предложения, свързани с ускоряването на наказателното производство и повишаване ефективността на разследването в досъдебната фаза са рационални и полезни, с прецизна юридическа формулировка.

Заложена нова концепция за разглеждане на делото след решаване на въпросите за допуснатите в досъдебното производство отстраними процесуални нарушения от състава на съда, при гарантирано участие на всички страни в двуинстанционно съдебно производство, отговаря на принципите на справедливия процес по чл. 6 КЗПЧОС и обезпечавя ефективното упражняване на правата им. Ограничаването на процесуалната възможност за последващо пререшаване на тези въпроси при въззивната и касационна проверка на присъдата съответства на подготвителния характер на досъдебното производство и е ефективно средство за ускоряване на съдебната фаза на процеса.

Намираме за съответно на Закона за нормативните актове предложението в § 77 ПЗР на ЗИДНПК, разпоредбите относно разпоредителното заседание да не се прилагат за наказателните производства със започнало съдебно следствие.

Преминаването към единен процесуален ред за ускорено разследване в досъдебната фаза с промените в чл. 356 – 361 НПК и преодоляване на изкуственото разделяне на бързи и незабавни производства осигурява необходимата и постижима бързина при провеждане на разследването, която да сведе до минимум възможностите за удължаване на досъдебната фаза.

Подкрепяме предложените промени в глава двадесет и шеста на НПК за създаване на ефективно ускорително средство, приложимо и за двете фази на наказателния процес при равни възможности за упражняване на правата както от обвиняемия и неговия защитник, така и от пострадалия и процесуалния представител на ощетеното юридическо лице. Оценяваме положително отпадането на основанието за прекратяване на наказателното производство, без да са налице предпоставките на чл. 24 НПК и обвързването на преценката на съда с фактическата и правна сложност на делото и причините довели до забавянето при провеждане на процесуалните действия.

Измененията в уредбата на досъдебното производство – допълването на нормата на чл. 214 НПК в съответствие с принципа на започване (образуване) на наказателното производство по факта на престъплението, без да се обвързва с предполагаемия извършител; запазването на процесуалната стойност на извършените действия преди разделянето и обединяването на делата (чл. 217а НПК); предоставяне на правомощията по удължаване на срока на разследването на прокурори от съответната местно и функционално компетентна прокуратура; възлагането на досъдебното производство, по реда на чл. 195 ал. 4 НПК в района на друга първоинстанционна прокуратура със същата родова компетентност при отвод на всички прокурори, оценяваме като процесуално необходими и полезни.

Подкрепяме предвидения в законопроекта съдебен контрол на постановлението на прокурора за налагане на глоба на свидетел, вещо лице, длъжностно лице по чл. 133, ал. 2 НПК и на лица по чл. 182 НПК в досъдебното производство като считаме, че така се осигуряват максимални гаранции за правата на участниците в наказателното производство.

Предложените допълнения на чл. 354 НПК създават обективна възможност за осуетяване отклоняването на осъдени лица от изпълнение на

наказание лишаване от свобода или друго по – тежко наказание. Практически полезно се оценява отпадането на основанието за отвод на съдебния състав, разглеждащ делото при одобрено споразумение в съдебното производство само за някои от подсъдимите или за част от повдигнатите обвинения.

Необходимостта от изменения и допълнения в нормативната уредба на НПК и ЗАНН¹ при конкуренция между административно-наказателни и наказателни производства, с оглед спазване принципа *ne bis in idem*, е безспорна и призната и в ТР №3/2015г. на ОСНК на ВКС. Положително се оценяват и измененията в НПК, които имат за цел да съкратят периода между деянието и налагането на административно наказание, предоставяйки това право и на ръководно - решаващия орган в съответната процесуална фаза, след като е отречен престъпният характер на деянието.

Постигането на трайни и видими, предвидими резултати в противодействието на организираната престъпност и корупцията предполага оптимални условия за подбор, специализация и непрекъснато повишаване на капацитета на магистратите и разследващите органи. Подкрепяме напълно законодателното виждане за разширяване на компетентността на специализирания наказателен съд и създаване на условия за пълноценно използване на капацитета му за работа по тежки и значими дела, с цел повишаване ефективността и на разследванията за корупционни престъпления, извършени от лица, заемащи висши държавни длъжности.

Като положителни се оценят и законодателните промени, целящи въвеждане на изискванията на Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета от 30.11.2009 г. относно предотвратяване и уреждане на споровете за упражняване на компетентност при наказателни производства и на Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25.10.2012г. за установяване на минимални стандарти на правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления. Предвиденият регламент за отправяне на преюдициални запитвания по наказателно правни въпроси е адекватен и способен да изпълни целите си.

Подробно становище по законопроекта ще бъде изразено и от представителите ни при обсъжданията в ръководената от Вас Комисия.

Приложение: Становище на ПРБ до Министерство на правосъдието, изх. № 3470/15г. от 17.09.2016г.

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

СОТИР ЦАЦАРОВ

¹ Раздел II, стр. 8 от мотивите на законопроекта